

HİÇE SAYMAK (İNDİRGEKEMEK)

أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

hiçe saymak (indirgemek) *Deyim* önemsememek, önem vermemek

ATASÖZLERİ VE DEYİMLER SÖZLÜĞÜ

12 (ج ح د)

İLGİLİ DEYİM:

inkârdan gelmek *Deyim* inkâr etmek.

(ك ف ر) 525

Meal yazarlarımızın ekserisi, “ج ح د” kök harflerinden türemiş kelimelere “inkâr et-(mek)” fiili ile karşılık vermişler. Ancak ‘inkâr’ sözünün bu kelimeler için de kullanılması “Kur’an’da eş anlamlılık yoktur.” ilkesine uymaz. Bu yüzden aşağıdaki ayetlerde, ilgili kelimelere, “hiçe saymak (indirgemek)” deyimini öneriyoruz:

قَدْ نَعْلَمُ إِنَّهُ لَيَحْزَنُكَ الَّذِي يَقُولُونَ فَإِنَّهُمْ لَا يُكَذِّبُونَكَ وَلَكِنَّ الظَّالِمِينَ بآيَاتِ اللَّهِ يَجْحَدُونَ

Onların söylediklerinin sana **üzüntü verdiğini** biliyoruz. Onlar gerçekte seni yalanlamıyorlar ancak zalimler Allah’ın ayetlerini **hiçe sayıyorlar**. 6/ENAM-33

الَّذِينَ اتَّخَذُوا دِينَهُمْ لَهْوًا وَلَعِبًا وَغَرَّتْهُمُ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا فَالْيَوْمَ نَنسَلِيهِمْ كَمَا نَسُوا لِقَاءَ يَوْمِهِمْ هَذَا وَمَا كَانُوا بِآيَاتِنَا يَجْحَدُونَ

Onlar, dinlerini bir eğlence ve oyun (konusu) edinmişler ve dünya hayatıyla **gurura kapılmışlardı**.

Onlar, bu günleriyle karşılaşmayı unuttukları ve bizim ayetlerimizi **hiçe saydıkları** gibi, biz de bugün onları unutacağız. 7/ARAF/51

وَتِلْكَ عَادٌ جَحَدُوا بِآيَاتِ رَبِّهِمْ وَعَصَوْا رُسُلَهُ وَاتَّبَعُوا أَمْرَ كُلِّ جَبَّارٍ عَنِيدٍ

İşte bu Ad kavmi, Rablerinin ayetlerini **hiçe saydılar**. Onun elçilerine isyan ettiler. Her cebbar ve inatçının emrine uydular. 11/HUD-59

وَاللَّهُ فَضَّلَ بَعْضَكُمْ عَلَى بَعْضٍ فِي الرِّزْقِ فَمَا الَّذِينَ فُضِّلُوا بِرَادِّي رِزْقِهِمْ عَلَى مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ فَهُمْ فِيهِ سَوَاءٌ أَفَبِعِزَّةِ اللَّهِ يَجْحَدُونَ

Allah; rızık konusunda, kiminize, diğerlerine göre **üstünlük verdi**. Üstünlük verilenler, **ellerine bakanlara** rızıklarını vermezler. Oysa onda (rızıkta) eşittirler. Yoksa onlar, Allah’ın nimetini **hiçe mi sayıyorlar?** 16/NAHİL-71

وَجَحَدُوا بِهَا وَاسْتَيْقَنَتْهَا أَنفُسُهُمْ ظُلْمًا وَعُلُوًّا فَانظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُفْسِدِينَ

Nefisleri kabul ettiği hâlde, zulümleri ve (kendilerini) **üstün görmeleri** dolayısıyla bunları **hiçe saydılar**. Artık sen, **fesat çıkarıcıların** nasıl bir akıbete uğratıldıklarına bir bak. 27/NEMİL-14

وَكَذَلِكَ أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ فَالَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يُؤْمِنُونَ بِهِ وَمِنْ هَؤُلَاءِ مَنْ يُؤْمِنُ بِهِ وَمَا يَجْحَدُ بِآيَاتِنَا إِلَّا الْكَافِرُونَ

Böyle bir anlam içinde kitabı sana biz indirdik. Kendilerine kitap verdiklerimiz sana indirdiğimiz kitaba inanırlar. İşte şunlardan da kitaba inanan kimseler var. Allah’ın ayetlerini, kâfirlerden başkası **hiçe saymazlar**. 29/ANKEBUT-47

بَلْ هُوَ آيَاتٌ بَيِّنَاتٌ فِي صُدُورِ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ وَمَا يَجْحَدُ بِآيَاتِنَا إِلَّا الظَّالِمُونَ

Hayır, o (Kur’an), kendilerine ilim verilenlerin göğüslerinde (yer eden) apaçık ayetlerdir. Ayetlerimizi, ancak zalimler **hiçe sayar**. 29/ANKEBUT-49

وَإِذَا غَشِيَهُمْ مَوْجٌ كَالظَّلْمِ دَعَا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ فَلَمَّا نَجَّيَهُمْ إِلَى الْبَرِّ فَمِنْهُمْ مُقْتَصِدٌ وَمَا يَجْحَدُ بِآيَاتِنَا إِلَّا كُلُّ خَتَّارٍ كَفُورٍ

Dağlar gibi dalgalar onları kuşattığı zaman, dini tamamen Allah’a has kılarak (ihlasla) ona yalvarırlar. Allah onları karaya çıkararak kurtardığı vakit içlerinden bir kısmı **ölçülü olur**. Zaten bizim ayetlerimizi, sadece hain nankörler **hiçe sayar**. 31/LOKMAN-32

كَذَلِكَ يُؤْفِكُ الَّذِينَ كَانُوا بِآيَاتِ اللَّهِ يَجْحَدُونَ

Allah’ın ayetlerini **hiçe sayanlar** işte (haktan) böyle döndürülür. 40/MÜ’MİN-63

فَأَمَّا عَادٌ فَاسْتَكْبَرُوا فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَقَالُوا مَنْ أَشَدُّ مِنَّا قُوَّةً أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّ اللَّهَ الَّذِي خَلَقَهُمْ هُوَ أَشَدُّ مِنْهُمْ قُوَّةً وَكَانُوا بِآيَاتِنَا يَجْحَدُونَ

Ad kavmine gelince, yeryüzünde haksız yere **büyüklik tasladılar** ve bizden daha kuvvetli kim var? dediler. Onlar kendilerini yaratan Allah'ın, onlardan daha kuvvetli olduğunu görmediler mi? Onlar bizim ayetlerimizi **hiçe sayıyorlardı. 41/FUSSİLET-15**

ذَلِكَ جَزَاءُ آعْدَاءِ اللَّهِ النَّارِ لَهُمْ فِيهَا دَارُ الْخُلْدِ جَزَاءً بِمَا كَانُوا بِآيَاتِنَا يَجْحَدُونَ

İşte bu, Allah düşmanlarının cezası, ateştir. Ayetlerimizi **hiçe saymalarından** dolayı, onlara, orada ebedîlik yurdu vardır. **41/FUSSİLET-28**

وَلَقَدْ مَكَّنَّاهُمْ فِيمَا إِنْ مَكَّنَّاكُمْ فِيهِ وَجَعَلْنَا لَهُمْ سَمْعًا وَآبْصَارًا وَأَفْئِدَةً فَمَا أَغْلَى عَنْهُمْ سَمْعُهُمْ وَلَا أَبْصَارُهُمْ وَلَا أَفْئِدَتُهُمْ مِنْ شَيْءٍ إِذْ كَانُوا يَجْحَدُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَحَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ

Sizi yerleştirdiğimiz mekânlara daha önceden onları yerleştirmiştik ve onlara kulak göz ve kalp vermiştik. Ancak Allah'ın ayetlerini **hiçe saydıkları** zaman onlara, kulaklarının, gözlerinin ve kalplerinin, hiçbir **faydası dokunmadı. Alaya aldıkları şeyler kendilerinin etrafını sarıverdi. 46/AHKAF-26**